

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK14 Фінанси

Освітня програма: «Економічна кібернетика»
першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність: 051 «Економіка»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08.2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фінанси
Освітня програма	«Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність	051 «Економіка»
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	2 курс / 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год. 3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/8b41b35435d2dc05cbba

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Формування у майбутніх спеціалістів системи теоретичних знань з організації та функціонування фінансів, вироблення практичних навичок та використання здобутих знань у практичній діяльності, розвиток сучасного наукового мислення і формування інтересу до самостійної творчої роботи.

Компетентності

ЗК01. ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК02. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК09. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

Програмні результати навчання

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Структура курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Термін виконання
<p>Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів</p> <p>Суть, роль і значення фінансів як економічної категорії. Функції фінансів. Взаємозв'язок та відмінності фінансів від інших економічних категорій. Генезис і еволюція фінансів</p>	Лекція, практичне заняття	[6, 7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 2. Бюджет. Бюджетна система України.</p> <p>Соціально-економічна сутність та призначення бюджету. Бюджетна система та бюджетний устрій України. Бюджетний процес в Україні. <u>Бюджетна класифікація.</u> <u>Доходи та видатки бюджетів.</u> Проблема збалансованості бюджету.</p>	Лекція, практичне заняття	[6, 7,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 3. Податки і податкова система</p> <p>Сутність, види та функції податків. Податкова система і податкова політика держави. Характеристика основних податків і зборів податкової системи України: Загальнодержавні податки. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Місцеві податки та збори.</p>	Лекція, практичне заняття	[6, 7,8,10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 4. Соціальні позабюджетні фонди.</p>	Лекція, практичне	[6, 7, 10]	Опрацювати лекційний	До наступного

Необхідність, зміст і роль соціальних фондів Становлення та розвиток фондів соціального страхування. Загальна характеристика соціальних фондів Вітчизняна практика функціонування соціальних фондів	заняття		матеріал, підготуватися до практичного заняття	заняття за розкладом
Тема 5. Фінанси суб'єктів господарювання. 1. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки. 2. Поняття фінансів підприємств, їх функції. 3. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ 4. Особливості організації фінансів страхових компаній. 5. Фінанси неприбуткових організацій. 6. Фінансова діяльність підприємців - фізичних осіб.	Лекція, практичне заняття	[6, 7, 8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Фінансовий ринок Сутність та функції фінансового ринку. Суб'єкти та об'єкти фінансового ринку, його структура. Інструменти фінансового ринку. Класифікація та функціональне призначення фінансових посередників. Ринок цінних паперів та особливості його регулювання. Фондова біржа та її функції.	Лекція, практичне заняття	[7,8,10]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Страхування. Страховий ринок. Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту. Економічна природа, сутність і види страхування. Функції принципи страхування. Поняття страхового ринку, його структура Система загальнообов'язкового соціального страхування в Україні. Державне регулювання у сфері страхування	Лекція, практичне заняття	[10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Міжнародні фінанси Суть і роль міжнародних фінансів. Міжнародний фінансовий ринок. Міжнародна фінансова політика, її типи. Особливості діяльності міжнародних фінансово-кредитних інститутів.	Лекція, практичне заняття	[10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом

4. Система оцінювання курсу

Система оцінювання курсу	
100 бальна –екзамен по дисципліні виставляється за схемою 50 балів протягом семестру та 50 балів екзамен:	
“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;	
“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;	
“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;	
“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.	
Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	36
Самостійна робота	8
Індивідуальне завдання	6
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Семінарські з-тя		4		6		6		6		6		8						
Самостійна р-та													8					8
Індивідуальні завдання																6		6
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний монітор. Навчальний процес забезпечується інформаційними, навчальними, методичними ресурсами, розміщеними на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/ , наявністю корпоративної
-----------------------------------	---

пошти.
Функціонують комп'ютерні класи, наукова бібліотека університету з доступом до мережі Інтернет, ресурси якої доступні через сайт університету: <http://lib.pnu.edu.ua/>, [http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php.](http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php), електронний репозитарій: <http://lib.pu.if.ua:8080/>.

Рекомендована література

Нормативна література

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
6. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>
7. Закон України «Про пенсійне забезпечення» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>
8. Закон України «Про страхування» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

Навчальна література

9. Зайцева Л. О. Фінанси [Текст] : навч.-метод. посіб. / Зайцева Людмила Олексіївна; ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка". - Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2019. - 233 с.
10. Орищин Т. М. Фінанси [Текст] : навч. Посіб. / Т. М. Орищин ; Івано-Франків. Нац. Техн. Ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 322 с. : рис., табл.
11. Фінанси. Практикум [Текст] / [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. економіста України І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Ліра-К, 2020. - 351 с.
12. Карлін М. І. Суспільні фінанси в умовах демократії [Текст] : навч. посіб. / М. І. Карлін ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Каф. фінансів. - Луцьк : Вежа-Друк, 2021. - 227с. : табл.
13. Бак Н.А. Фінанси. Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. 9 Чернівці, 2019. С. 122-197.
14. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Ф 591 Голубка С.М. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 416 с.
15. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокуренько, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокуренька; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ.– 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. – 292 с.
16. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с.

17. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

Додаткова література

18. Iryna Halushchak, Mykhailo Kuzheliev, Viktor Melnyk, Maksym Zhytar, Tetiana Myhovych. Methodical Aspects of Evaluation of Financial Architecture of Economy . WSEAS Transactions on Business and Economics, ISSN / E-ISSN: 1109-9526 / 2224-2899, Volume 17, 2020, Art. #27, pp. 260-268 (PDF <https://doi.org/10.37394/23207.2020.17.27>) Laktionova, O.; Kovalenko, Y.; Myhovych, T.; Zharikova, O. Transforming Financial Outsourcing Services for Sustainable Business Development: A Review on Green Finance. Economics. Ecology. Socium 2022, 6, 37-50. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.4-4>
19. Iryna Ye. Halushchak, Iryna V. Kokhan, Veronika S. Dmytrovska. Features of tax policy in Ukraine in the context of European integration. ONLINE JOURNAL MODELLING THE NEW EUROPE. Interdisciplinary studies. Issue No. 31. December 2019. P. 90-103. (Scopus)
20. Maksym Dubyna , Liudmyla Verbivska, Olha Kalchenko, Veronika Dmytrovska, Dmytro Pilevych, Ihor Lysohor The Role of Digitalization in Ensuring the Financial and Economic Security of Trading Enterprises Under the Conditions of External Shocks.//International Journal of Safety and Security Engineering Vol. 13, No. 5, October, 2023, pp. 821-833 Journal homepage: <http://ijeta.org/journals/ijse> (Scopus)
21. Marek Garbowski, Svetlana Drobyazko, Victoria Matveeva, Olha Kyiashko, Veronika Dmytrovska. Financial accounting of E-business enterprises. Academy of Accounting and Financial Studies Journal-2019.- Vol. 23, Special Issue 2.- P. 1-5.
22. Mishustina, T., Kravchenko, A., Poprotskyu, O., Myhovych, T., Artemchuk, L., Vasylenko, O. (2022). Fair Competition for Business in the Field of Information and Communication Technologies in the Era of Postcontemporary Society Economy. Postmodern Openings, 13(2), 321-333. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/456>
23. Veronika Dmytrovska, Iryna Halushchak, Iryna Kokhan, Svitlana Kropelnytska, Zoriana Krykhovetska. The Impact of Tax Policy on Investment Activities in the Context of Ukraine's Integration into the European Union. Bulltin of the Georgian national academy of sciences, vol. 17, no. 1, 2023- P. 159-167
24. Zoriana Krykhovetska, Svitlana Kropelnytska, Iryna Kokhan, Tetiana Myhovych & Veronika Dmytrovska Bank Lending to Businesses in a Pandemic, Journal of Economic Issues, 2024, 58:1, 211-220, DOI: 10.1080/00213624.2024.2308461 (Scopus)
25. Галина Рачинська , Вероніка Дмитровська, Ірина Галушак Інноваційний підхід до управління малим та середнім бізнесом. Економіка та суспільство № 60/2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-144>
26. Дмитровська В.С., Кохан І.В. Функціонування суб'єктів господарювання в Україні під впливом російської агресії. Ефективна економіка. 2024. №4., DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.52>
27. Мигович Т.М. Місцеве самоврядування в забезпеченні сталого розвитку країни. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий збірник / [за ред. І.Г. Ткачук]. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. Вип. 15, т. 2. С.160-166.
28. Тростянська К. М. , Цюпа О. П. , Дмитровська В. С. Фінансова децентралізація та її вплив на економічне зростання територіальних громад. АКАДЕМІЧНІ ВІЗІЇ Випуск 33/2024
29. Галушак І.Є., Кохан І.В., Дмитровська В.С. Формування податкової політики в контексті Євроінтеграції. Ефективна економіка. 2021. № 2.
30. Дмитровська В.С., Криховецька З.М., Крпельницька С.О., Кохан, І.В., Галушак І.Є. Роль податкової політики у розвитку інвестиції в Україні в умовах європейської інтеграції. Інвестиції: практика та досвід. 2021. Вип.20

31. Дмитровська В.С., Кохан І.В. Тенденції фінансування комунальної сфери в контексті повоєнного відновлення. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий журнал. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. Вип. 19. Т. 1. С. 201-212.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фінансів вул. Шевченка 57, каб. 801 https://kfin.pnu.edu.ua/
Викладачі	к.е.н., доцент кафедри фінансів Дмитровська Вероніка Степанівна к.е.н., доцент кафедри фінансів Мацьків Володимир Володимирович к.е.н., доцент кафедри фінансів Кохан Ірина Василівна
Контактна інформація викладачів	veronika.dmytrovska@pnu.edu.ua volodymyr.matskiv@pnu.edu.ua irina.kokhan@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Студенти повинні дотримуватись академічної доброчесності, а саме: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності є: плагіат, фальсифікація, списування тощо. Очікується, що студенти будуть дотримуватись принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатській національній університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .
Пропуски занять (відпрацювання)	Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з

	неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «2», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у електронному журналі обліку роботи академічних груп
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти повинні вчасно приходять на заняття, відповідно до діючого розкладу, та не залишати аудиторію без дозволу викладача, а також не заважати викладачу проводити заняття.
Додаткові бали	Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо присуджуються додаткові бали.
Неформальна освіта	Онлайн-курси із сертифікатами на платформах: – Prometheus https://prometheus.org.ua/about-us/ – Coursera https://www.coursera.org/ – Освітні серіали на платформі «Дія. Цифрова освіта» https://osvita.diaa.gov.ua/courses . З цифровими навичками можна ефективно та безпечно застосовувати технології в роботі та навчанні, для професійного та особистісного розвитку. – Google digitalworkshop – навчальні матеріали для розвитку бізнесу та кар'єри. https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua/courses – Duolingo – платформа для вивчення іноземної мови https://uk.duolingo.com/ – TED – платформа, що займається поширенням ідей, зазвичай у формі коротких переконливих переговорів, дискусій на актуальні теми розвитку бізнесу та

	саморозвитку https://www.ted.com/
--	--

Викладачі

_____

В.С. Дмитровська

_____

В.В. Мацьків

_____

І.В. Кохан